

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye iddia edildiği gibi su açısından zengin bir ülke değildir. Bu durum ise su konusunda daha bir hassas olmayı, su kaynaklarını daha bir özenle kullanmayı gerektirmektedir. Ülkemizdeki su kaynaklarının tespiti ile etkin idare ve koruma yöntemlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi için Anayasa'nın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereği Meclis Araştırması açılmasını arz ederim. 05.12.2011

Ahmet Kenan Tanrıkanlı

İzmir Mv.

Burcu Haluk Ayhan
Denizli Mv.

Mehmet Erdoğan
Muğla Mv.

Saffet Geçer

Ak. Bülent

Zihni Akba
Sakarya Mv.

Mehmet PARSAK
Aydın Mv.

Arzu EDEM
İstanbul Mv.

Arzu EDEM
İstanbul Mv.

Atilla Kaya
İz. Mv.

E.M. HŞANOĞLU
İstanbul Mv.

Mehmet
Adana Mv.

Emrah
B. Semih Yalın
İz. Mv.

Ruhi Ersoy

Mustafa KALAYCI
Konya Mv.

Atilla Kaya
İz. Mv.

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

Ümit KARAKAYA

Ümit Özgüç
Gaziantep Mv.

Kadir Kocdemir
Bursa Mv.

Ahmet Selim Kızıldağ
Antalya Mv.

Beniz Dapbaylı
Aydın Milletvekili

Faruk Aksoy
Yusuf Halıcıoğlu
Kars Mv.

GEREKÇE: 21 inci yüzyılın dünyada su üzerinden küresel politika ve stratejilerin artacağı bir yüzyıl olması kaçınılmazdır. Bu da hidropolitik çalışma ve değerlendirmelerin önemini arttırmaktadır. Dünya su miktarı 1,4 milyar kilometreküptür. Bunun yüzde 25'i tatlı sudur. Bu kadar az olan tatlı su kaynaklarının yüzde 90'ının kutuplarda ve yeraltında olması suyun önemini daha da artırmaktadır. Dünyada kişi başına su tüketimi yılda ortalama 800 m³ civarında iken 1.4 milyar insan yeterli içme suyundan yoksundur. 2,6 milyar insan arıtma tesislerinden geçirilmemiş su kullanmaktadır. Her yıl 7 milyona yakın insan dizanteri, kolera, ishal gibi temiz suya ulaşamamaktan kaynaklanan hastalıklardan yaşamını yitirmekte, her 30 saniyede bir çocuk temiz içme suyundan yoksun olduğu için ölmektedir. 2025 yılında dünya nüfusunun tahminen üçte ikisi temiz ve içilebilir sudan mahrum kalacaktır.

Ülkemiz su kaynakları, su toplama ve boşaltma alanları 25 büyük havzaya ayrılmıştır. Kullanılabilir bu su potansiyelimizin 53 milyar m³'ü (% 28,5'i) Dicle ve Fırat havzalarında yer almaktadır. Dolayısıyla ülkemizin birçok bölgesi su kaynakları açısından yetersizlik göstermektedir.

Kullanılabilir toplam su potansiyelimiz 112 milyar m³, yıllık su tüketimimiz 44 milyar m³'tür. Uluslar arası standartlara göre; su sıkıntısı ile karşı karşıya olan ülkeler, yıllık kişi başına düşen su miktarı 1000 m³ ile 2000 m³ arasında olan ülkeler olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 1519 m³'tür. 2030 yılına kadar nüfusumuzun 100 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu durumda kişi başına kullanılabilir su miktarımız 1120 m³ 'e düşecek ve Türkiye suyu kıt ülkeler sınıfında yer alacaktır. Ayrıca 2025'te Türkiye'de yağışların yüzde 25 azalması beklenmektedir. Bu karamsar ve kötü tablonun ortadan kalkmasının yolu; devletlerin su yatırımlarına ağırlık vermesi, mevcut suların en iyi biçimde kullanılması, içme ve kullanma suyunun çoğaltılması, sağlıklı koşullarda taşınmasını sağlamasından geçmektedir.

Ülkemizdeki kullanılabilir suyun yüzde 12'i sanayide, yüzde 15'ü içme suyu olarak kullanırken, yüzde 73'ü tarımsal sulamada kullanılmaktadır. Ülkemizde tarımsal sulamanın yaklaşık yüzde 17'si basınçlı (yağmurlama, damlama) sulamadır. Klasik sulama yerine basınçlı sulama yöntemi kullanılması yüzde 20-30'luk su tasarrufu anlamına gelmektedir. Gerek su kaynaklarımızın limitleri dışında kullanımı gerek iklim değişikliklerinin etkileri, su kaynaklarında azalmaya yol açmaktadır. Küresel ısınma sonucu akarsu havzalarında yıllık akımlarda meydana gelecek azalma sonucunda tarımsal su gereksinimi artacak ve bu azalma, tarımsal üretim üzerinde olumsuz etki yapacaktır. Kurak ve yarı kurak alanların genişlemesine ek olarak, yıllık ortalama sıcaklığın artması, çölleşmeyi, tuzlanmayı ve erozyonu artıracaktır. Mevsimlik kar ve kar örtüsünün kapladığı alan azalacak karla örtülü dönem kısılacaktır. Kar erimesinden kaynaklanan akış zamanı ve hacmindeki değişiklik, su kaynakları üzerinde olumsuz etki yapacaktır.

Ülkemizin su kaynakları yönetimi politikası taleplere rasyonel bir şekilde yanıt verememektedir. Ülkemizde su yönetiminden sorumlu 14 farklı kurum bulunmaktadır. Su yönetimi, bu çok başlı, çok parçalı ve koordinasyon eksikliği içerisindeki yapısından bir an önce uzaklaştırılarak tek şemsiye altında toplanmalıdır. Suyun rasyonel ve etkili kullanımını sağlamak için AB Su Çerçeve Direktifine uyumlu ancak Türkiye'nin çıkarlarının göz ardı edilmediği bir Su Yasası çıkarılmalıdır.

Ülkemizin su kaynakları hızlı nüfus artışı ve endüstriyel gelişim, artan tarımsal üretim ve kirlilik unsurlarının baskıları altındadır. Bugün çoğu ülkede olduğu gibi Türkiye'de de yaşanan su sorunlarının temelinde yönetim, politika ve yatırım eksiklikleri yatmaktadır. Susuz bir geleceğin olmayacağı göz önünde bulundurularak, gerekli politika değişikliğine gidilmelidir.